

Tomáš Spevák, AM1

Název: „Před obrazem Jeana-Michela Basquiata: Hlava“

Tomáše Speváka a jeho malířské dílo sleduji se zaujetím od počátku jeho studia a vždy jsem na všech možných klauzurách i bakalářkách jeho naturel, směřování, myšlenkové a duchovní pozadí a talent musel a rád podporoval a obhajoval – Spevák je typický konzervativní klasický malíř a člověk, který učitele a to ne jednoho ale mnohé „sere“- má svůj názor a postoj a musí si projít po svém úkoly a svou vlastní cestou zarputile si ověřovat a prověřovat pevně ukotvené názory a nelze ho lámat přes koleno...můžete se rozčilovat, že maluje velkého žraloka a nezdá se vám dost živý nebo naopak púříliš, nebo že je výraz tváře žraločí či ploutev nějaká divná, nebo cítit frustraci z masa pokousaných lidí nebo být znechucen masem ve vitrínce a jednoduchostí a přesto reálností malby a chtít to lepší a složitější a hlavně maso brr!...a může vám vadit zobrazování hlavně vnitřně tabuizovaných věcí a říkat naivně fuj nebo zkritizovat formální nedostatky, kterých je ale podle mne málo a které ani kritik sám většinou ani zdaleka neumí vyrobit (pamatuji se na dojímáním se nad údajnou chybou pravého ucha jednoho jeho portrétu či prostoru pod uchem a dodnes nevěřicně na tu scénku vnitřně koukám – jak z filmu o akademii z počátku minulého století...)...byla to pro mne vždy záhada jak Spevák a jeho dílo funguje a jsem zvědav jak bude působit dnes na konci studia i v životě malíře - měl prostě smůlu na to jak iritoval, jak působil bravúrně a asi málo modněrně podle školního klišé a příliš tzv.realisticky v akademickém slova smyslu, kterážto větev se na FaVU moc nenosí...ale jeho obrazy, ať jakékoliv, byly vždy silné a kontroverzní a to je dobrá známka a často se „závidí“a neodpouští a muchy se hledají a z komárů velbloud... nebylo lze jinak pro mne než ho dokola dokolečka a s chutí hájit, protože si Speváková lidského i malířsky pevného a nepodplatitelného postoje vážím a jsem poctěn, že si mě vybral za oponenta a bez řečí jsem přijal.

Mám také radost z jeho postupného vývoje a změn na sobě, které vnímá a cítí a které také v přístupu k výtvarnému umění se v něm dějí – je pro mne tajemstvím tento chlapec – muž plný elánu a udivem nešetřím a neumím říct, kam se bude ubírat a to se mi pojí se vším s ním - nejistota a líbí se mi na něm to neuchopitelně...Toto sám ke své diplomce říká :

Ve své závěrečné práci představuji cyklus portrétů, který je prozatím vyústěním mých hyperrealistických tendencí. Tato skupina osob není zvolena náhodně, jde o mojí přítelkyni a okruh přátel, se kterými se nejčastěji stýkám a jejichž chování znám. Chtěl jsem mé blízké spojit jedním tématem. V tomto případě to byla jejich reakce na obraz „Hlava“ od Jeana-Michela Basquiata....Díky Basquiatovi u mě dochází k zásadnímu posunu v chápání umění

jako takového...Chtěl jsem tak nepřímou oslavit Basquiatovo malířství, které mi pomohlo vnímat umění jinak...

Ze Spevákovy textu vybírám jen pár vět – jistě vše vysvětlí a budeme o jeho přístupu a třeba i také o změně pohledu na šíři spektra v hodnocení výtvarného umění diskutovat.

Čtyři portréty svých přátel spojené „pozorováním jednoho obrazu“, čtyři výborné hlavy a rozdílná psychologie lidských táří, jasnost a jistota v pohybu rtů, očí, pohybů vlasů, jiskry osobností...je to kompaktní, velmi kompaktní a všechny obarvy jsou tedy, jak já chápu jeho ideovost a touhu malířskou, vlastně pro mne pokusem o obraz za obrazem o kvadraturu kruhu či utopii...Spevák je idelista a proč ne?, kdo jiný než umělec by ještě dnes mohl a měl hledat a nalézat sama pro sebe ideje, krásu, lásku, svobodu, poctivost a čest!...

Dívám se na ty čtyři tváře a je mi jasné, že jejich podoba je jasná a věřím i literárnímu přesahu, kterým chtěl Tomáš tváře nasytit a jejich výrazy propojit...úkol těžký a pro mne zatím jen obtížně čitelný, protože i kdyby se koukali či divili každý nad jiným obrazem, i tak by to byli právě oni...ale zdání klame a čas mění různé názory...ale to mě vůbec nevádí a není to výtkou či pokus zpochybnit motto autora, které nejen pro něj, ale i pro mne je zásadní, když sám obraz vytvářím a ani si to bez něj neumím představit...když se však obrazové motto jaksi samo překročí a obraz si žije vlastním životem a ke všemu mě o tom referují po letech cizí lidé – nijak se nezlobím – naopak jsem rád, to je právě to, co může prokázat kvalitu obrazu...nejen čas ale i jeho ideová nadčasovost, která prozáří přes současný, jakkoliv autorem dobře míněný záměr a to v pozitivním smyslu kvality ale i negativním – jak mnoho slavných akademiků je vlastně dnes nudným klišé a jak mnoho současných umělců se cítí být avangardními a úžasnými, ale ve skutečnosti jsou právě těmi neúžasnými nudnými akademiky, zaplat' pánbůh sice za ně, ale bohužel je to tak a jen stěží se dnes dá určit, kdo z nás bude časem zařazen ve které skupině, jen je jasno, že jedna skupina je daleko větší než ta druhá...

Spevák bojuje o čistý výraz, o čistou kompozici a jednoduchou minimální barevnost...jde mu o poctivý, klasický, kresebně přesný portrét a obraz, který vždy překročí možnosti fotografie nejen trvanlivostí barev ale hlavně silou energie přenosu z živého, živým...je to starodávný a magický kon a přenos, který Spevák uskutečňuje a jako všichni kdo malují dotýká se nejstarších činností lidstva vůbec, to si můžeme být jisti...tajemství nechme tajemstvím.

Závěrečné školní dílo Tomáše Speváka je silnou a dobrou portrétní malbou a lidskou výpovědí o přátelství, psychologii lidí, duchovní proměně a také o síle výtvarného umění a jeho působení a o umělcích samých...

Diplomovou práci hodnotím výborně a navrhuji A.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin Mainer', written in a cursive style.

Prof. Martin M. Mainer